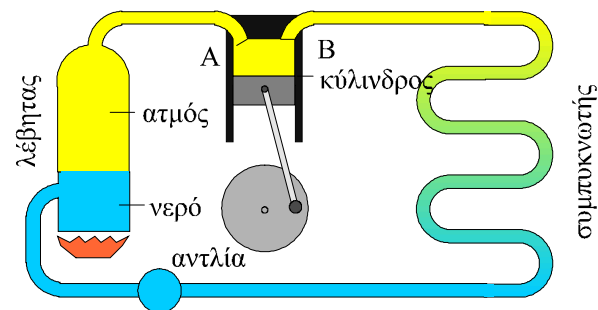
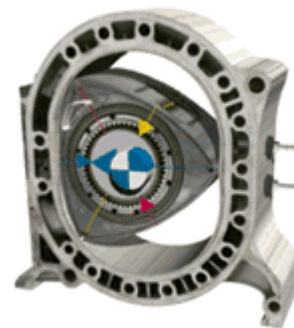
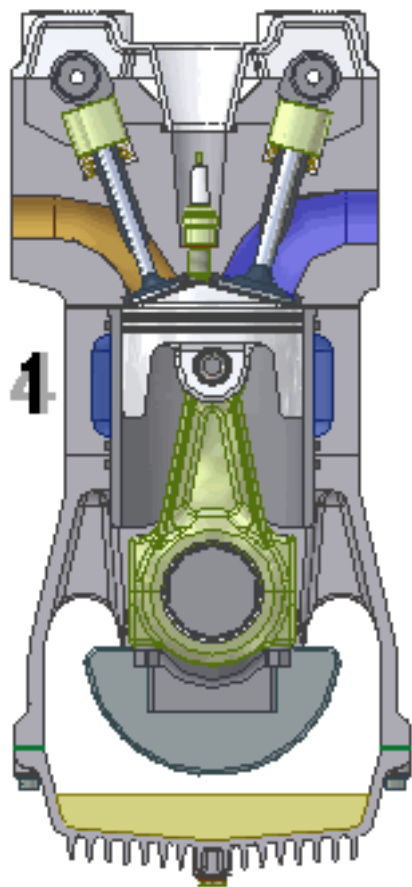

Θερμικές Μηχανές - Κύκλος Carnot

Θερμική Μηχανή

Θερμική μηχανή είναι μια διάταξη που μετατρέπει τη θερμότητα σε μηχανικό έργο. Υποβάλλει ένα αέριο σε κυκλική μεταβολή κατά την διάρκεια της οποίας:

α) Απορροφά θερμότητα Q_h από μια θερμή δεξαμενή θερμοκρασίας T_h .

β) Παράγει έργο W μετατρέποντας ένα μέρος της Q_h , σε μηχανική ενέργεια και

γ) Αποβάλλει θερμότητα Q_c (το υπόλοιπο της Q_h) σε ψυχρή δεξαμενή θερμοκρασίας $T_c < T_h$.

Συντελεστής απόδοσης (e) ονομάζεται ο λόγος του έργου W που παράγει η μηχανή (ωφέλιμο έργο), προς το ποσό της θερμότητας Q_h , που απορροφά από τη θερμή δεξαμενή (δαπανώμενη ενέργεια), άρα:

$$e = \frac{W}{Q_h}$$

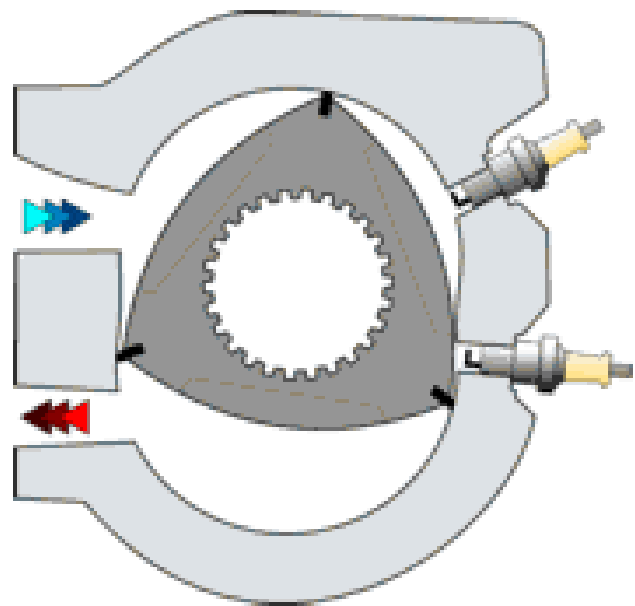
$$Q_h = W + |Q_c|$$

$$e = \frac{Q_h - |Q_c|}{Q_h} \Rightarrow e = 1 - \frac{|Q_c|}{Q_h}$$

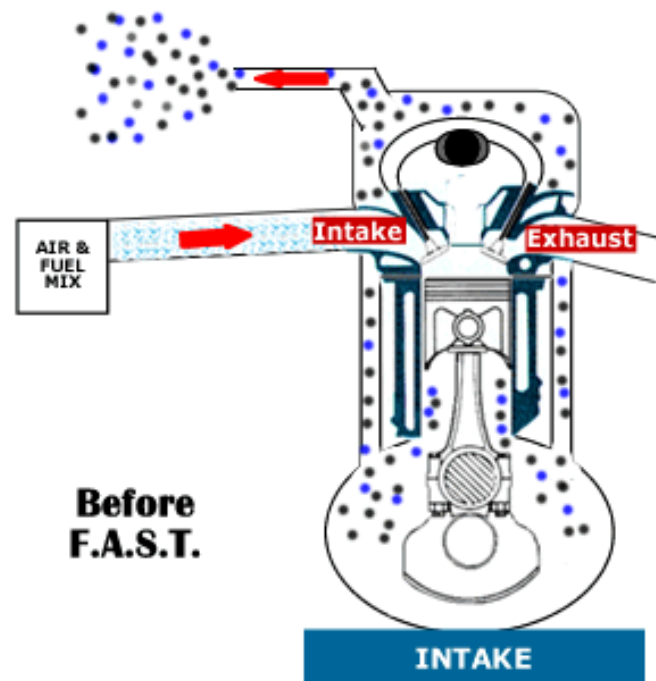

<http://www.youtube.com/watch?v=VIGVNSFv6uU>

Κινητήρας Wankel

Κινητήρας Diesel

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΘΕΡΜΟΔΥΝΑΜΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

1) Διατύπωση Kelvin και Planck που αναφέρεται στις θερμικές μηχανές.

Είναι αδύνατο να κατασκευαστεί θερμική μηχανή που να μετατρέπει εξ' ολοκλήρου τη θερμότητα, που απορροφά από μια θερμή δεξαμενή, σε ωφέλιμο έργο.

2) Διατύπωση Clausius που αναφέρεται στις ψυκτικές μηχανές (μηχανές που μεταφέρουν θερμότητα από ένα ψυχρό σώμα προς ένα θερμό, όπως π.χ. το ψυγείο).

Είναι αδύνατο να κατασκευαστεί μηχανή που να μεταφέρει θερμότητα από ένα ψυχρό σώμα σε ένα θερμότερο χωρίς να προσφέρεται ενέργεια από το εξωτερικό περιβάλλον.

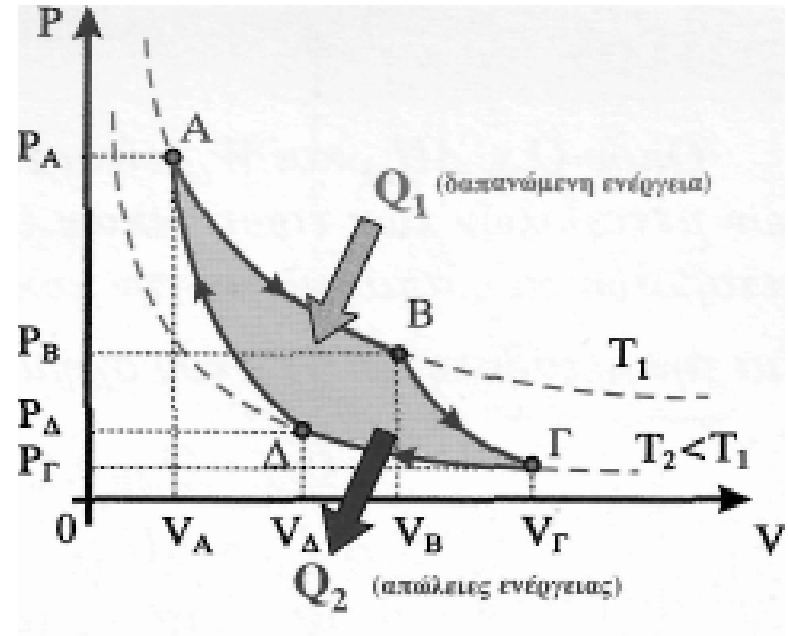
Κύκλος Carnot

1) ΙΣΟΘΕΡΜΗ ΕΚΤΟΝΩΣΗ $A \rightarrow B$

Το αέριο βρίσκεται σε επαφή με θερμή δεξαμενή θερμοκρασίας T_1 . Στη μεταβολή αυτή το αέριο απορροφά θερμότητα Q_1 από τη θερμή δεξαμενή και παράγει έργο W_1 ενώ $\Delta U=0$ διότι $T_1=\text{σταθερή}$.

2) ΑΔΙΑΒΑΤΙΚΗ ΕΚΤΟΝΩΣΗ $B \rightarrow \Gamma$

Το αέριο είναι θερμικά μονωμένο και εκτονώνεται μέχρις ότου η θερμοκρασία του γίνει $T_2 < T_1$. Στη μεταβολή αυτή το αέριο παράγει έργο W_2 , σε βάρος της εσωτερικής ενέργειας $\Delta U < 0$ ($T_2 < T_1$), ενώ $Q=0$.

3) ΙΣΟΘΕΡΜΗ ΣΥΜΠΙΕΣΗ   Γ → Α

Το αέριο βρίσκεται σε επαφή με ψυχρή δεξαμενή θερμοκρασίας $T_2 < T_1$. Στη μεταβολή αυτή το αέριο καταναλώνει έργο W_3 το οποίο αποδίδει με μορφή θερμότητας Q_2 στην ψυχρή δεξαμενή, ενώ $\Delta U = 0$ διότι $T_2 = \text{σταθερή}$.

4) ΑΔΙΑΒΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΙΕΣΗ   Δ → Α

Το αέριο είναι θερμικά μονωμένο και συμπιέζεται μέχρις ότου επανέλθει στην αρχική του κατάσταση Α. Στην μεταβολή αυτή το αέριο καταναλώνει έργο W_4 , και αυξάνει την εσωτερική του ενέργεια $\Delta U > 0$ ($T_1 > T_2$), ενώ $Q = 0$.

ΘΕΩΡΗΜΑ CARNOT

Δεν μπορεί να υπάρξει θερμική μηχανή που να έχει μεγαλύτερη απόδοση από μια μηχανή Carnot η οποία λειτουργεί ανάμεσα στις ίδιες θερμοκρασίες.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ CARNOT

Στον κύκλο Carnot ισχύει:

$$\frac{|Q_c|}{Q_h} = \frac{T_c}{T_h}$$

οπότε ο συντελεστής απόδοσης της μηχανής Carnot είναι:

$$e_c = 1 - \frac{|T_c|}{T_h}$$